

PROMEMORIA - *förstudie*

Översiktlig kartläggning av kommunens LSS- verksamhet

**Social- och omvårdnadsnämnden
i Tidaholms kommun**

Oktober - november 2015

Innehållsförteckning

Sammanfattande bedömning och förslag.....	1
1 Bakgrund till förstudien.....	3
1.1 Uppdraget	3
1.2 Metod och avgränsning.....	3
2 Inledning.....	4
3 Iakttagelser	5
3.1 Organisations – och ansvarsfördelning.....	5
3.2 Nämndens egen analys av situationen	6
3.3 Rutiner för planering av framtida behov	8

Tabeller:

Tabell 1; Jämförelse mellan fyra kommuner beträffande utjämning av LSS-kostnader och antalet personer med LSS-insatser

Tabell 2; Jämförelse mellan fyra kommuner beträffande antalet personer med LSS-insatser år 2010 och år 2014

Tabell 3; Kartläggning över situationen i Tidaholm beträffande antalet personer med LSS-insatser samt vilka insatser som beviljats åren 2010 - 2014

Tabell 4; Kostnadsutveckling för LSS verksamhetsområden i Tidaholm, åren 2012-2015 (prognos framtagen i oktober 2015)

Sammanfattande bedömning och förslag

Antalet personer med LSS-insatser (LSS = Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) i Tidaholms kommun har ökat betydligt och social- och omvårdnadsnämnden (SON) rapporterar om stora utmaningar inom verksamhetsområdet. Mot bakgrund av nämndens rapporteringar beslutade revisorerna i Tidaholms kommun om en förstudie av nämndens styrning av LSS-verksamheten, i syfte att identifiera områden i behov av fördjupad granskning. Uppdraget att utföra förstudien gavs till Norito AB, som besökte kommunen under några dagar i oktober 2015 och därefter sammanställt föreliggande PM.

Förstudiens övergripande revisionsfråga är: *Vilka behov kan finnas av revisionens fördjupade granskning avseende nämndens styrning och uppföljning av LSS-verksamheten?*

Efter intervjuer på plats, genomgång av olika dokument och av offentlig statistik samt efter analys och bedömning, sammanfattas situationen på följande sätt:

Antalet personer med LSS-insatser i Tidaholms kommun, f.n. 110 individer, är i sig inte stort, men i förhållande till snittet i riket och vid jämförelser vi gjort, ses att antalet individer är högt och att antalet ökat med drygt 25 procent de senaste åren. Det är inte klarlagt vad ökningen beror på. Frågor som ställs är om det kan vara en effekt av Gymnasieskolans riksintag och elevboende för ungdomar med neuropsykiatriska diagnoser (fler bosätter sig sedan i kommunen), om det kan bero på brister i LSS-handläggningen eller om det finns andra förklaringar? Hitintills har det ökade behovet av LSS-insatser kunnat finansieras genom omfördelningar inom SON:s ansvarsområden, bl.a. på grund av ett vikande behov av äldreomsorgsinsatser i kommunen.

Genomgång av styrdokument visar att nämndens styrning av LSS-verksamheten varit begränsad och haft störst fokus på äldreomsorg och individ- och familjeomsorg. Det har även saknats Riktlinjer för handläggning och bedömning av LSS-insatser och LSS-handläggarna har haft full delegation på beslut om samtliga LSS-insatser. Vi har under intervjuerna förstått att det förts och förs en konstruktiv dialog mellan nämnd och förvaltningsledning samt att nämnden får en hel del muntlig information.

Vård- och omsorgsförvaltningen har en "platt" organisation med två chefsnivåer för styrning och ledning av verksamheten. I dagsläget finns endast en ansvarig enhetschef för merparten av kommunens LSS-insatser/verksamheter. LSS-chefen har dels det direkta ansvaret för några verksamheter, är dels övergripande chef för tre arbetsledare, som i sin tur ansvarar för det dagliga arbetet i verksamheterna. Ledningen har konstaterat behov av fler enhetschefer, men det har varit svårt att motivera för behovet.

Kommunens LSS-verksamhet har vuxit och "verksamhet" (stödboenden, Daglig verksamhet och korttidsvistelse/korttidstillsyn) bedrivs nu på minst tio olika adresser. Dessutom är nämnden ansvarig för utförandet av insatsen personlig assistans (beviljad genom försäkringskassan) till de individer som valt kommunen till utförare, f n åtta grupper. Kommunen har även ett s.k. basansvar för all assistans, d.v.s. till viss del även för externt utförd assistans. Det betyder att kommunen, trots att den enskilde valt en annan, extern utförare, har skyldighet att bistå vid ordinarie assistents sjukdom och vid behov av tillfällig utökning av assistans. Verksamhetsområdet personlig assistans är ett område som kräver god ordning och kontroll samt att verksamhet och ekonomi följs upp regelbundet och systematiskt.

Det finns två LSS-handläggare, som både handlägger och utreder behov av LSS-insatser och insatser enligt Socialtjänstlagen för socialpsykiatrins målgrupp. Handläggarna fördelar inkomna ansökningar med hänsyn till aktuell arbetssituation. Det har varit byten på handläggartjänsterna under de senaste åren. En intern granskning från september 2015 visar på brister i LSS-handläggningen. Exempelvis finns tidsbegränsade beslut som inte följts upp och omprövats. Det finns även beslut som upphört tidsmässigt, men där insatserna fortsatt att utföras. Den interna granskningen redovisar alltså både på brister i rättssäkerhet för den enskilde och på sambandet mellan bedömt behov/vad som utförs.

Brister i handläggningen kan leda till stora konsekvenser både för den enskilde och för kommunen. För nämndens del är det viktigt och väsentligt att alla individer har aktuella beslut om lämpliga insatser (med hänsyn till behoven), eftersom den statistik om LSS-insatser som lämnas till SCB årligen även påverkar utfallet i statens LSS-utjämningsystem. För närvarande betalar Tidaholms kommun till utjämningsystemet, trots att antalet personer med LSS-insatser är större än genomsnittet i riket. Ett av motiven till LSS-utjämningsystem (utöver att utjämna kostnaderna mellan kommunerna) var att stimulera till utbyggnad av verksamhet i de kommuner där de berörda personerna bor. En utbyggd LSS-verksamhet i den egna kommunen gynnar kommunens invånare medan avgiften till utjämningsystemet gynnar andra kommuners invånare.

Intervjuer och genomgång av dokument visar att det inte funnits någon tradition (eller tidsutrymme) för att planera strategiskt avseende målgruppen. Traditionen och ambitionen har istället varit att på bästa sätt tillgodose behov av olika insatser allteftersom behoven uppstår, vilket har varit möjligt än så länge. För att långsiktigt och på ett strategiskt sätt kunna möta och planera för framtida behov, bedömer vi det vara nödvändigt att upprätta en plan för "Framtida behov av LSS-insatser", att göra kostnads kalkyler och beräkningar med hänsyn till behoven hos de personer som bedömts höra till LSS-personkrets och som är bosatta i kommunen.

Mot bakgrund av förstudiens resultat och med hänsyn till eventuella risker och konsekvenser bedöms följande områden vara i behov av fördjupad granskning:

- **Granskning av nämndens styrning av LSS-handläggningen med fokus på insatsen personlig assistans;** *Är handläggningen rättssäker och enhetlig? Finns styrande och stödjande dokument för handläggning, bedömning och uppföljning? Hur fungerar samverkan med försäkringskassan? Följs handläggningen upp på ett systematiskt sätt och på vilket sätt görs kontroller? Är den årliga inrapporteringen av aktuella beslut om LSS-insatser till SCB säkerställd?*
- **Granskning av nämndens styrning av verksamhetsområdet personlig assistans;** *Säkerställer nämnden att insatsen utförs i enlighet med lagstiftning och på ett effektivt sätt? Finns riktlinjer och rutiner för det kommunala utförandet samt för det s.k. kommunala basansvaret beträffande personlig assistans? Finns rutiner för hantering av administrationen av assistansersättningen samt för budgetering och uppföljning av kostnader och verksamhet?*

1 Bakgrund till förstudien

Under de senaste åren har antalet personer med LSS-insatser i Tidaholms kommun ökat. Nämnden har under år 2014 rapporterat om ett antal beslut om LSS-insatser som inte kunnat verkställas inom tre månader samt att behovet av LSS-bostäder ökar.

I sin egen riskanalys har social- och omvårdnadsnämnden också påtalat att de ser stora utmaningar inom just LSS-verksamheten.

1.1 Uppdraget

Mot bakgrund av nämndens rapporteringar har revisorerna i sin riskbedömning beslutat om en förstudie och en översiktlig kartläggning avseende nämndens styrning av LSS-verksamheten. Syftet är att identifiera områden som kan vara i behov av fördjupad granskning.

Revisionsfråga: Vilka behov kan finnas av revisionens fördjupade granskning avseende nämndens styrning och uppföljning av LSS-verksamheten?

Kontrollmål:

- Nämndens egen analys av situationen,
- Organisations – och ansvarsfördelning,
- Rutiner för planering av framtida behov.

1.2 Metod och avgränsning

Förstudien har genomförts genom intervjuer och genom att vi tagit del av olika dokument.

Intervjuer har gjorts: med förvaltningschef, LSS-chef, nämndens presidium, ekonom samt två LSS-handläggare.

Dokument vi gått igenom: Nämndens verksamhetsplan för omvårdnad 2012-2015 (underlag för utvecklings- och förändringsbehov inom omvårdnadsförvaltningen), Delegationsordning för LSS-handläggning, Utdrag ur Strategisk Plan 2015-2017 för Social- och omvårdnadsnämnden (fokus på år 2015), Särtryck hämtat ur Delårsrapport 30 april 2015, Tertialuppföljning 1 (1/1-30/4) och 2 (1/5-31/8 2015) avseende LSS-enheten.

Omvårdnadsförvaltningens Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse 2014, Tertialuppföljning nr 1 2014 avseende LSS-enheten, Särtryck ur Delårsrapport 30 april 2014, Särtryck ur Delårsrapport 31 augusti 2014, Årsredovisning 2014, 2013 och 2012 (verksamhetsberättelser). UT-KAST, förslag till riktlinjer vid LSS-handläggning (under utarbetning), utredning gjord av socialt ansvarig samordnare under september 2015 avseende LSS-handläggarnas handläggning och uppföljning av LSS-beslut, samt lite statistik från LSS-handläggare. Av ekonom har vi fått en sammanställning (oktober 2015) över LSS-verksamhetens budget och utfall 2013- 2015 (prognos för 2015).

Förstudien är avgränsad till social- och omvårdnadsnämndens LSS-handläggning och LSS-verksamhet. Ett utkast av rapporten har faktaavstämts genom förvaltningschefens försorg.

Revisor Kerstin Tuveesson har deltagit vid samtliga intervjuer.

2 Inledning

För att få en uppfattning om LSS-verksamhetens omfattning och kostnader i Tidaholms kommun har vi gjort en jämförelse mellan ett antal kommuner som storleksmässigt liknar Tidaholm och som ingår i samma kommungrupp "Varuproducerande kommuner" enligt SKL:s definition.

I jämförelsen, se nedan i tabell 1, ses att Tidaholms kommun har en förhållandevis låg standardkostnad per invånare och betalar till det statliga utjämningsystemet för LSS (SCB:s framräknade standardkostnader och preliminärt utfall för år 2016). Sett till fördelningen på lagens tre personkretsar är antalet inom personkrets 1 & 2 högt i Tidaholms kommun medan det inom personkrets 3 är lågt. Vi kan också se att antalet individer med LSS-insatser, i jämförelse med de andra kommunerna ligger högst i Tidaholm och även i förhållande till snittet i riket.

När vi jämför andelen personer med LSS-insatser per 10 000 ligger andelen högst i Tidaholm. Jämfört med riksgenomsnittet är andelen i Tidaholm nästan dubbelt så stor i åldersgruppen 0-22 år, den ligger högre än snittet när det gäller personer i åldersgrupp 23-64 år, men lägre när det gäller personer över 65 år.

Tabell 1 En jämförelse mellan fyra olika kommuner i samma kommungrupp (varuproducerande) och jämförbar storlek.

Kommun och invånarantal	Standardkostnad per inv, kr/inv	Utjämningsbidrag resp utjämningsavgift, mnkr	ANTAL PERSONER med LSS-insatser m h t personkrets			ANTAL PERSONER med LSS-beslut i förhållande till 10 000 invånare			
			P 1 & 2	P 3	Antal individer	0-22 år	23-64 år	> 65 år	Totalt
Tidaholm 12 617	4 233	-1,216	107	3	110	151	81	28	87
Arboga 13 631	3 898	-5,911	76	6	82	67	72	29	60
Götene 13 080	4 276	-0,697	93	8	101	128	71	33	77
Oxelösund 11 551	3 809	-6,069	61	7	68	73	76	16	59
Riket i genomsnitt	4 329		61	8	69	78	72	30	69

Uppgifter om standardkostnad och utjämningsbidrag respektive avgift hämtad från SCB, prel. utfall 2016
Antal personer med LSS-insatser, läget den 1 oktober 2014, hämtat från Socialstyrelsens statistikdatabas

Om vi enbart studerar ökningen av antalet personer med LSS-insatser mellan år 2010 och 2014 och jämför med tidigare kommuner, kan vi se följande:

Tabell 2; Antalet personer med beviljade LSS-insatser; år 2010 och år 2014;

Kommun	år 2010	år 2014	förändring
Tidaholm	87	110	+ 26,44 %
Arboga	91	82	- 9,89 %
Götene	105	101	- 3,81 %
Oxelösund	60	68	+ 13,33 %

Uppgifter hämtade från Socialstyrelsens statistikdatabas

Vi kan konstatera att ökningen varit störst i Tidaholms kommun. För att se vilka insatser som ökat i kommunen, har vi ställt samman samtliga verkställda beslut, åren 2010-2014, se nästa sida.

Tabell 3 Antal personer i Tidaholms kommun med beslut om olika LSS - insatser, åren 2010 - 2014

År	Antal individer med LSS-beslut	Personlig assistent, kommunalt beslut	Ledsagarservice	Kontakt-person	Avlösarservice	Korttidsvistelse	Korttids-tillsyn	Boende barn	Boende vuxna	Daglig verksamhet
2010	87	x	6	44	8	18	7	4	27	40
2011	85	x	6	44	5	23	8	x	27	35
2012	92	x	7	47	x	23	9	x	27	35
2013	105	x	6	50	6	25	7	x	29	41
2014	110	x	5	54	8	24	7	x	32	50

x = antalet understiger 3 personer; Statistiken är hämtad från Socialstyrelsens statistikdatabas

Vi ser i sammanställningen ovan, att det framför allt är insatsen Daglig verksamhet som ökat, men även biträde av kontaktpersoner. Måttlig ökning har skett av insatserna korttidsvistelse och boende med särskild service. Insatser till barn och unga (<21 år), vanligen avlösarservice, korttidsvistelse, korttidstillsyn och boende barn, har ingen markant ökning.

Utöver de insatser som redovisas i tabellen ovan så finns även ett 20-tal beslut om personlig assistent med statlig assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB). De senaste fem åren har antalet assistansgrupper med beslut enligt SFB legat mellan 24-26 stycken. Den enskilde har rätt att begära vem som ska utföra assistansen och i nuläget finns 16 assistansbeslut med externa utförare, medan kommunen ansvarar för utförandet av övriga.

3 Iakttagelser

Här redovisas våra iakttagelser; dels från intervjuer, dels från kommunens egna dokument.

3.1 Organisations – och ansvarsfördelning

Nämnden ansvarar för alla LSS-insatser med undantag av en LSS-insats, "Ungdomsboendet", som är ett elevboende tillhörande Gymnasieskolans klasser med riksintag för elever med diagnos Asperger och HFA (högfungerande autism). Ungdomsboendet med cirka 30 elever hör ansvarsmässigt till Barn- och utbildningsnämnden. Enligt uppgift fanns ingen samverkan mellan BUN och SON inför starten och det pågår inte något regelbundet samarbete för närvarande.

Inom omvårdnadsförvaltningen finns LSS- handläggning och LSS-verksamhet organisatoriskt representerad i tre olika enheter. Det är:

- **Enheten för LSS-verksamhet** med en övergripande LSS-chef som har det formella ansvaret för utförandet av LSS-insatser. Nuvarande LSS-chef är vikarie under en långtidssjukskrivning (från oktober 2014), men har arbetat tre år i kommunen. Hon har direkt ansvar för tre dagliga verksamheter och är chef för tre arbetsledare som i sin tur verkställer och har det "dagliga ansvaret" för följande insatser/verksamheter:
 - **Arbetsledare A:** åtta assistansgrupper (statlig ersättning) och all administration avseende assistansersättning, ett kommunalt beslut om personlig assistent samt insats om kontaktperson till personer > 20 år,
 - **Arbetsledare B:** i huvudsak insatser till barn och unga, d v s korttidstillsyn, korttidsvistelse, ledsagar- och avlösarservice, insatsen kontaktperson till personer < 20 år samt för två dagliga verksamheter,
 - **Arbetsledare C:** fyra stödboenden (servicebostäder) och fritidsaktiviteter.

- **Enheten för bistånd och kök** dit LSS-handläggningen med två LSS-handläggare hör. Fram till år 2014 låg biståndsbedömning/LSS-handläggning organisatoriskt direkt under förvaltningschef. En förändring är på gång då nuvarande enhetschef kommer att lämna sin tjänst i slutet av året.
- **Enheten Hellidshemmet** som även ansvarar för ett LSS-boende (Linden) till äldre personer med funktionsnedsättning. Under en period gjordes försök att enhetschef för Hellidshemmet skulle ansvara för samtliga LSS-bostäder, men efter en tid bestämdes att enbart bostaden för äldre funktionshindrade skulle ingå. Övriga LSS-bostäder återgick till LSS-enheten.

Förvaltningsledningen är inte helt nöjda med organisationen, som inom LSS-enheten leder till en del merarbete/ fler administrativa arbetsuppgifter för enhetschefen. Å andra sidan kan arbetsledarna få snabb och regelbunden vägledning av sin enhetschef. Enhetschef för LSS och arbetsledarna har regelbundna planeringsträffar ca 1,5 timmar varannan vecka. Verksamheterna inom förvaltningen har vuxit och behovet av ytterligare en chefstjänst för LSS-verksamheten har diskuterats, men det har varit svårt att motivera för ytterligare chefstjänster.

De nuvarande två LSS-handläggarna har endast arbetat kort tid med LSS-handläggning. Den ena började i december 2014 (fast tjänst) och den andra i maj 2015 (vikariat till februari 2016, eventuell fortsättning). Båda har relevant utbildning och trivs bra. De arbetar både med handläggning av LSS-insatser till LSS personkrets och med SoL-handläggning (Socialtjänstlagen) för insatser till personer med psykiska funktionsnedsättningar (socialpsykiatri). De har full delegation på samtliga LSS-insatser. Det har inte funnits några Riktlinjer/vägledning för bedömning av LSS-insatser. Ett arbete pågår för närvarande med att upprätta Riktlinjer och planen är att dessa ska behandlas av nämnden i december 2015. Vi har tagit del av ett utkast.

3.2 Nämndens egen analys av situationen

Antalet personer med LSS-insatser, framför allt barn och unga, har ökat. Presidiet och förvaltningsledningen menar att det framför allt är insatser till personer med autismdiagnoser som ökat inom kommunen. Handläggarna tror att ökningen framför allt beror på att föräldrar idag är mer informerade, vilket leder till fler ansökningar. Handläggarna har även uppmärksammat att det är en stor eftersläpning inom LSS-handläggningen och att beslut (även tidsbegränsade) inte följts upp som de borde, d v s årligen eller när behov förändras. Som stöd för handläggningen har saknats vägledning i form av riktlinjer, skriftliga rutiner och checklistor. Det har gjorts en intern granskning av handläggningssituationen som bekräftar läget inom LSS-handläggningen och handläggarnas arbetssituation.

Nuvarande handläggare har hittills haft liten kontakt med LSS-verksamheten, inledningsvis när de började gjordes några studiebesök. De har regelbundna träffar med LSS-chef och arbetsledare en gång/månad och informerar då varandra om vad som är på gång.

Det bedrivs en del utvecklingsarbete inom LSS-verksamheten. Nu senast förändrades den Dagliga verksamheten från att i huvudsak ha bedrivits i två lokaler till att delas upp till fem. Förändringen gjordes efter behov av specialisering för några grupper och behov av ökat utrymme. Enligt uppgift behövs ytterligare specialisering av daglig verksamhet för personer med diagnos Asperger. Från mitten av maj 2015 startade en ny verksamhet, en liten enhet "korttidsvistelse/korttidstillsyn", för att tillgodose särskilda/individuela behov hos en ungdom.

Inom område personlig assistans har assistenterna i två av grupperna börjat med elektronisk tidsredovisning via mobiltelefon till Försäkringskassan. Planeringen är att fler grupper ska följa efter, men tidsramen har inte kunnat hållas. Det har även varit en del andra förändringar bland assistentgrupperna pga förändrade behov hos brukare. Vid tertiäluppföljning nr 1 var

prognosen för assistansverksamheten enligt LSS-enhetschef - 1,1 mnkr, men det har varit svårt att identifiera underskottet.

Vi får veta att kostnadsmedvetenheten bedöms vara "rätt god" bland cheferna. Tertiärluppföljning, dvs kostnadsuppföljningar inklusive bedömning av prognos görs av varje enhetschef tillsammans med ekonom. Sedan årsskiftet har de inom LSS-enheten börjat att budgetera och följa upp varje beslut om personlig assistent på individnivå. Det har varit en del fel i bokföringen vilket försvårat kontroll och analys. Vid de senaste konstadsuppföljningarna har även LSS-enhetens arbetsledare deltagit.

Nämnden tar del av samtliga enheters tertiärrapporter och brukar koncentrera sig på de enheter som avviker ekonomiskt. De får kvartalsvisa rapporter om antalet gynnande SoL- och LSS-beslut som inte kunnat verkställas inom tre månader. Under år 2015 har det framför allt gällt beslut om kontaktpersoner eller avbrott i verkställigheten av kontaktperson men även ett beslut om korttidsvistelse.

Flertalet av de anställda inom LSS-verksamheterna är undersköterskor/motsvarande. Det finns även några socialpsykologer. Ledningen ser behov av ytterligare kompetenser med inriktning mot barn- och fritid, fritidsledare eller fritidspedagoger. Det har inte varit någon större omsättning inom personalgrupperna undantaget när BUN startade utbildning och elevboende, för ca 10 år sedan. Det har dock gjorts en del omflyttningar mellan personalgrupper i samband med att verksamheten har ökat.

Förvaltningen använder ingen resursfördelning för styrning av resurser utan utgår från tidigare ram, kontrollerar utfall och gör uppräknig. De har kunnat göra en del omföringar av resurser från äldreomsorgen till ökade behov inom LSS-verksamheten. I första hand försöker de tillgodose och verkställa nya beslut inom den egna kommunen. I nuläget finns endast två beslut om boende som verkställs på annan ort.

Tabell 4 Kostnadsutveckling för olika verksamhetsområden åren 2012 – 2015 (prognos)

Verksamhet	2012		2013		2014		2015	
	Utfall	Avvikelse	Utfall	Avvikelse	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos
Kontaktpersoner	727	-81	710	-53	823	-104	832	39
Personlig assistans	7 868	497	9 088	-740	9 034	1 499	9 599	-190
Korttidsvistelse inkl avlösarserv.	3 831	-995	4 092	-603	4 456	-107	4 576	-500
Stödboenden, Ej Linden	11 894	-580	13 146	-1 741	12 749	-120	13 023	-150
Daglig verksamhet	3 373	419	3 674	195	5 467	-1 018	4 998	-800
Fritidsverksamhet	879	-95	902	-111	1 230	-145	1 137	30
Övriga LSS-insatser inkl tjänsteköp	3 162	376	3 285	-40	3 403	-9	3 402	-90
Administration mm	1 532	-96	1 636	1	1 953	69	2 082	235
Summa	33 266	-555	36 532	-3 092	39 114	65	39 649	-1 426

Uppgifterna är hämtade ur ekonomisystemet, oktober 2105, med hjälp från förvaltningens ekonom

Sammanställningen ovan visar en kostnadsökning på cirka 20 %. Det är främst inom områdena personlig assistans, stödboenden och Daglig verksamhet som största ökningen skett.

Problemområden som lyfts fram under intervjuerna:

- Brister i LSS-handläggning – rättssäkerhet? En intern granskning av individärenden inom LSS och socialpsykiatrien visade att det i september 2015 endast var 39 % av personerna med LSS-insatser som hade ett aktuellt beslut. Totalt fanns 222 pågående beslut om LSS-insatser; 86 av dessa hade upphört att gälla, men insatserna fortlöpte.
- Insatsen biträde av kontaktperson har varit svår att verkställa eftersom det varit svårt att rekrytera och "hitta" rätt person. Det har även varit fler avhopp från uppdraget som kontaktperson, så det är inte enbart nya beslut som ska verkställas.
- Insatsen biträde av personlig assistent, där det även förekommer en hel del administration för att rekvirera assistansersättningen från försäkringskassan. Det finns lite delade meningar om kontrollen över kostnaderna. Sedan årsskiftet försöker de följa upp kostnader per individ, men p.g.a. felaktiga bokföringsunderlag har det varit svårt att analysera och kontrollera kostnader och intäkter.

3.3 Rutiner för planering av framtida behov

LSS-handläggarna har regelbundna träffar med representanter för särskolan och gymnasiesärskolan (både i Tidaholm och för angränsande kommuners gymnasiesärskolor). Då inhämtas bl.a. uppgifter om elever/föräldrar som behöver kontakt och information. Vid träffar angående gymnasie- och gymnasiesärskoleelever, får handläggarna veta när det är dags att planera för elevens framtid som vuxen. Även LSS-enhetens arbetsledare, som har kunskap om barn/unga och deras sociala situation, kan signalera vilka behov som kommer inför framtiden.

Ansvar för den strategiska planeringen ligger hos förvaltningschef tillsammans med ledningsgruppen. Det finns inga rutiner för eller någon etablerat sätt att systematiskt identifiera och lyfta fram framtida behov av LSS-insatser. Det har funnits en utredning, upprättad av tidigare LSS-handläggare, som visade att det troligen skulle behövas två nya boendeplatser i stödboende i genomsnitt per år. Tyvärr har utredningen förkommit.

I övrigt är uppfattningen att behov av olika insatser blir tydligt först när ansökan inkommit och handläggarna har fattat beslut om insats. I de fall det varit svårt att verkställa ett fattat beslut har diskussionen först lyfts till presidium och sedan till arbetsutskott, där en lösning kunnat komma fram. Det förs en konstruktiv dialog mellan förvaltningsledning och politiker.

I de dokument vi tagit del av lyfts ökade behov av olika insatser fram. I Strategisk Plan 2015-17 skrivs exempelvis att behovet av daglig verksamhet har ökat (ökat med 700 beviljade timmar), att det behövs ytterligare en tjänst, men att tjänsten ryms inom befintlig ram efter justeringar i andra verksamheter. Även i delårsrapporter och tertialuppföljningar lyfts ökade behov upp, bl.a. ökade behov i form av korttidsvistelse för barn och unga samt biträde av kontaktperson. Vid intervjuerna konstateras behov av ytterligare en gruppboende, ett behov som kommer behöva verkställas under kommande planperiod.

Förvaltningsledningen har ett bra samarbete med det kommunala bostadsbolaget och de tre nya beslut om LSS-bostad som inkommit under senare tid har kunnat verkställas. Det har skett dels genom omflyttning, dels genom att hyra lägenhet i anslutning till befintligt stödboende, dels genom utökning till befintliga stödboenden.

Både presidiet och förvaltningsledningen håller fram att det finns många duktiga och lojala medarbetare som hittar lösningar på olika behov som kan uppstå.